

PARKS & BENEFITS
Baltic protected areas and tourism

Dabas tūrisma produkts – kā to veidot ... u.t.t.

Prezentācija, foto:
Juris Smaļinskis
LLTA “Lauku ceļotājs”

Baltic Sea Region
Programme 2007-2013

Prezentācijas saturs

- No kā var veidot dabas tūrisma produktu – izmantojamie resursi (esošie/potenciālie)
- No kādiem elementiem sastāv tūrisma produkts
- Kā noformēt tūrisma produkta informatīvo lapu?
- **Stāsti, TOPi! Ko paši darām lietas labā?**

No kā var veidot produktu? Dzīvnieki

<u>Vienšūņi</u>	> 200
<u>Sūkli</u>	5
<u>Zarndobumani</u>	7 Pasaulē!!!
<u>Plakantārpi</u>	280
<u>Velntārpi</u>	800
<u>Kāšgalvji</u>	14
<u>Posmtārpi</u>	115
<u>Gliemji</u>	177
<u>Kukaini: Spāres, taurini, vaboles, plēvspārni, divspārni</u>	~ 10 000
<u>Nēģveidīgie</u>	3
<u>Zivis</u>	> 60
<u>Abinieki</u>	13
<u>Rāpuli</u>	8
<u>Putni</u>	325
<u>Zidītāji</u>	63

Vērot, protams, var visu, bet tradīcijas un “topi”

Veidošu kolekciju:

1. Zvēru un to “pēdu” vērošana ar Vilni Skuju

Cik jauki ir paņemt rokā 😊

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

2. Sikspārņu nakts ar Viesturu Vintuli

3. Putnu vērošana migrāciju laikā ar ornitologu

Putnu vērošanas torņi – skatu vietu karte

Karte: Skatu vietas Latvijā

- 101 vieta
- 279 naktsmītnes
- Mērogs: 1: 550 000
- Ap 40 NATURAS
- ¼ - Kultūras pieminekļi
- Zaļie padomi
- Apsekojumi dabā
- Informācijas aktualizācija
- Kontakti ar ĪADT administrācijām

Putnu vērošana pirms 20 gadiem 😊

Optika – deficīts

Noteicēji – “aizliegtā literatūra”

Fotokamera: Smena, Zenits

Atrašanās pierobežas režīmas zonā - nosodāma

Demokrātiski. Piebarošana

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Kukaiņu gaismošana ar Voldemāru Spuņģi

Foto: Voldemārs Spuņģis

Kukaiņu stāsti

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Kas tas ir par stāstu?

Foto: Kristaps Vilks

Mini – noteicējs (liste, topi)

Ne vienmēr vajadzīgs dārgs noteicējs,
sākumā pietiek ar www

Zilenītis

Lielais nātru raibenis

Acaināis raibenis

Krustaiņu lācītis

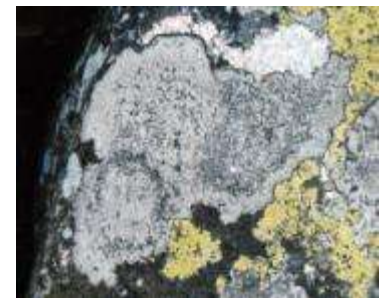
“Piemānīšana”?

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Manas lauku mājas apkārtnē ...

- Dzīvo melnā dzilna
- Vakarā lido 3 sikspārņu sugas
- Bieži ciemiņi ir baltkrūtainie eži
- Mājo skudrulauvas
- 50 ārstniecības augu sugas
- Pavasaros atrodama košā agrene
- Aug pelēkā aspiciļija

Vērtības 😊

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

5. Nēgveidīgo vērošana un ... ne tikai Vējāvās

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

6. Gliemežošana? Ar sietiņu

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

No kā var veidot produktu?

Augi/Sēnes

	Sugu skaits
Sēnes	4100
Ķērpji	503
Aļģes	2680
Sūnas	512
Staipekņi	10
Kosas	13
Papardes	30
Sēklaugi	1884
KOPĀ	9732

Zemesvāigzne (*Geastrum sp.*)

Parastā labirintpiepe (*Daedaleopsis confragosa*)

Kladonija (*Cladonia sp.*)

Ģlotsēne (*Myxomycota sp.*)

Vālišu staipekņi (*Lycopodium clavatum*)

Parastais plaušķērpis (*Lobaria pulmonaria*)

Zirgu āboliņš (*Trifolium medium*) – bieži sastopams un vizuāli pievilcīgs

Parastais biškrēslis (*Tanacetum vulgare*) un tā apputeksnētāji-rožvaboles (*Oxythyrea funesta*)

Parastā apšubeka (*Leccinum aurantiacum*)

7. Augu vērošana ar botāniķiem dažādos biotopos

Daži augu stāsti

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Latvija

BOTĀNISKAIS CEĻVEDIS

Sugu noteicējs

14 dabas takas

24 diži koki

14 botāniskie dārzi un dendrāriji

11 lauku labumi un citi objekti

5 augu un sēņu maršruti

394 sugas

NATURA 2000 teritorijas, dabas pieminekļi

VIDES MINISTRIJA

Pirmoreiz Latvijā

Lauku tūrisma saimniekiem

Kā praktiska darba burtnīca

- Ievads
- Vērts redzēt – botānikas takas, dižkoki, alejas, botāniskie dārzi, dendrāriji u.c.
- Augu un sēņu maršruti**
- Sugu noteicējs** – sēnes, ķērpji, aļģes, sūnas, staipekņi, kosas, papardes, sēklaugi
- Saudzē!

Bastarda āboliņš
Trifolium hybridum

Par spīti nosaukumam, šis āboliņš ar sārti baltiem ziediem nav baltā un sarkanā āboliņa krustojums, bet gan „pilntiesīga” augu suga.

Kad Kur

Bastarda āboliņš
Trifolium hybridum

Par spīti nosaukumam, šis āboliņš ar sārti baltiem ziediem nav baltā un sarkanā āboliņa krustojums, bet gan „pilntiesīga” augu suga.

Kad Kur

Bastarda āboliņš
Trifolium hybridum

Par spīti nosaukumam, šis āboliņš ar sārti baltiem ziediem nav baltā un sarkanā āboliņa krustojums, bet gan „pilntiesīga” augu suga.

Kad Kur

Bastarda āboliņš
Trifolium hybridum

Par spīti nosaukumam, šis āboliņš ar sārti baltiem ziediem nav baltā un sarkanā āboliņa krustojums, bet gan „pilntiesīga” augu suga.

Kad Kur

Ložņu āboliņš
Trifolium repens

Latvijā un pasaulē bieži sastopama augu suga pļaujamos zālajos, ganībās, kā arī zālienos.

Kad Kur

Vanagu vīķis
Vicia cracca

Ļoti labs lopbarības augs un medusaugs. Viļņoto papagaiļišu īpašnieki var pacienāt savus mīļus ar vanagviķa sēklām vai lapām – tiem ļoti garšos!

Kad Kur

Meža zaķskābene
Oxalis acetosella

Šis izmēros nelielais augs ir viegli pamanāms, jo nereti aug tumšos mežos, kur citiem augiem trūkst gaismas. Lapas ir skābenas, bet ēdamas. Indiāņi savulaik lietojuši tā lapas, lai mazinātu slāpes garu pārgājienu laikā.

Kad Kur

Velnarutku grābeklīte
Erodium cicutarium

Nosaukums augam ticis, pateicoties īpatnējai auglīšu formai. Neskatoties uz to (velnarutks ir indīgs!), jaunie augi ir ēdami un atgādina stiprus pētersīļus.

Kad Kur

8. Ķērpjošana ar lihenologu

lichens.ie
lichens of Ireland project

search

A lichen name is the fungal partner name

Home

A-Z index of names

► view lichens by

lichens of the Burren

lichens of Atlantic / Oceanic woods

lichen mosaics and patterns

lichen ecology

lichens as biomonitors

collecting lichens

lichen glossary

lichen synonyms

about

useful downloads

links

About the Irish Lichen Field Club

The **Irish Lichen Field Club** was launched in 2009 to foster an interest in Ireland's lichen flora. The founding members are **Paul Whelan** (www.lichens.ie) and **Terry Thorp**.

The aim of the **ILFC** is to provide support for the identification of Ireland's lichens by organising outings and providing guidance.

To register your interest in the **ILFC** please email paul@lichens.ie, or sign up for our Newsletter on the [home](#) page (bottom left).

<http://www.lichens.ie/about-ilfc/>

Ķērpju stāsti

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Ķērpju stāsti

9. Sūnu vērošana. Sūnošana kopā ar briologu

Sūnu stāsti

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

10. Sēņošana kopā ar mikologu – Diānu Meieri

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Sēņu stāsti. Tepat Lustūzī! 100 sugas garantētas! 😊

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Piepju stāsti

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Kurš atradīs šeit sēni?

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

Kā veidot produktu. Inventārs?

- **Binoklis** (putni, zīdītāji, spāres, tauriņi,)
- **Lupa**, palielināmais (sūnas, ķērpji, sēnes kukaiņi)
- **Sugu noteicēji** (visām grupām)
- **Fotokamera** (tele - makro)
- **Sugu liste** (garantētās, iespējamās)
- **Piemērots apģērbs** (kamouflāža, ultraskaņa)

Kā veidot produktu?

Kas vēl nepieciešams

- Sadarbība ar dabas cilvēkiem
- Produktu lapas
- Prakse iet dabā!
- No noteicēja nevar iemācīties
- *Idejas par nākamiem semināriem*

Augu/dzīvnieku vērošanas tūres/produkta struktūra

Lauka darbi:

- **Vērošanas, gaidīšanas, meklēšanas process, piedzīvojums, pārdzīvojums**

Pēcpusdienā, vakarā:

- Nenoteikto sugu noteikšana
- Listes papildināšana
- Vēderprieki (sēnes, augi, ķērpji)
- Foto pārlūks, foto datu bāzes sakārtošana

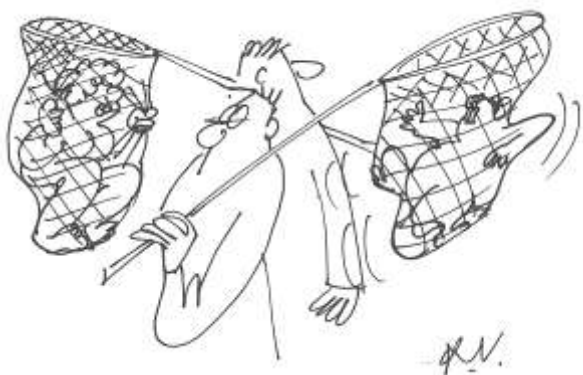

Stāsti, bet patiesi 😊

Dabas vērošanas ētika

- Dzīvnieku un augu intereses ir pirmajā vietā!
- Līdzi ņemam tikai fotogrāfijas, neveidojam kolekciju!
- Saudzējam to resursu, kuru dēļ esam ieradušies
- Izmantojam vietējo gidu pakalpojumus

Eksperiments 😊

Cik no Jums gribētu doties:

- Zvēru tūrē?
- Putnu vērošanas tūrē?
- Sikspārņu naktī?
- Kukaiņu tūrē ar gaismošanas elementiem?
- Sēņu tūrē?
- Augu tūrē?
- Ķērpju tūrē?
- Sūnu tūrē?
- Gliemju tūrē?

Paldies par uzmanību! Jautājumi?

Prezentācija, foto: Juris Smaļinskis, LLTA
Lauku ceļotājs

